

Mal temps per a les coalicions balears

L'esquerra balear haurà de decidir, abans que acabi l'any, com es presenta a les pròximes eleccions al Senat: si organitza coalicions preelectorals o bé si cada formació concorre per separat. El principal partit, el PSIB-PSOE, té la clau, d'ell depèn que es reeditin les coalicions preelectorals de Menorca (2000) i de les Pitiüses (1996 i 2000) al Senat. O no.

Cap partit balear es planteja seriosament coalicions preelectorals al Congrés. Això queda descartat totalment. Però una altra cosa és al Senat. I, més concretament, per les circumscripcions insulars de Menorca i Eivissa-Formentera.

Les ofertes de coalicions, més enllà de qüestions ideològiques, responen a una tàctica forçada per la peculiaritat de les circumscripcions electorals balears. Per a elegir diputats, la llista és única: totes les illes. S'elegeixen set escons. La correlació del vot fa que només dos partits (conservador i socialista) tinguin accés a escons. Per tant, seria molt ingenu pensar que el PSOE pogués cedir representació. Al Senat és diferent. Menorca tria un escó, un altre Eivissa-Formentera i dos Mallorca. Això significa que, en la pràctica, a les illes menors es fa elecció per majoria: el partit que més vots obté s'endu l'únic escó en disputa. Així de simple.

A Mallorca, sempre acaben repartint-se els dos escons entre el primer i segon partit més votat, PP i PSOE respectivament. La possibilitat que un sol partit obtengui els dos senadors mallorquins és remota. Igual com al Congrés, doncs, el PSOE no s'ha plantejat mai una coalició preelectoral al Senat per Mallorca perquè considera que té segur el seu escó.

A les altres illes, doncs, és on hi ha el, diguem-ne, problema. Quin? Que en ser el PP el majoritari, el PSOE no té capacitat de guanyar per si sol l'escó pitiús i ho té molt difícil amb el menorquí. Aquesta és l'anàlisi que sempre han fet els partits a l'esquerra del PSOE. Que l'única manera de vèncer els conservadors a les illes menors és sumant les forces. Fer coalicions preelectorals. Tots junts contra el PP. L'èxit de les Pitiüses el 1996 (vegeu

requadre adjunt), quan el pacte de tots els progressistes (PSOE, Esquerra Unida, Els Verds, ENE-PSM, ERC i independents) aconseguí per primer cop l'escó per a l'esquerra, representada per la independent Pilar Costa, enlairà les ànsies *coalicionistes*. La coalició es va repetir el 2000, tant a les Pitiüses com a Menorca. Però llavors va fracassar. En el si del PSOE, que mai no acabà de ser gaire ben entès perdre la identitat pròpia en benefici general, aquelles derrotes feren mal. El desastre del 25 de maig encara ha reforçat més les veus *anticoalicionistes*.

Perquè resulta que dins el partit socialista, com diu el secretari general, Francesc Antich (vegeu l'entrevista a la pàgina 35) s'imposa la idea que el PSOE s'ha de presentar sol per tot. Les sigles són la qüestió fonamental. Igualment ho va explicar a aquest setmanari la líder socialista menorquina, Joana Barceló, el passat juliol. Així insistiren diputats i membres de l'executiva socialista balear quan aquest setmanari els ho demanà, dimarts de la setmana passada. No hi haurà coalició preelectoral al Senat ni a Menorca ni a Mallorca.

Queda el cas pitiús, on no la descarten però no serà fàcil. Els socialistes, tot i que públicament no ho diuen, pensen que les coalicions preelectorals no els ajuden a presentar un segell propi. És més, pensen que el Pacte de Progrés no els va beneficiar, sinó que, pel contrari, va difuminar les sigles en favor d'un ens inexistent (electoralment) com era el Pacte. Si el lector observa com parla Antich en l'entrevista esmentada, veura que sempre es refereix al "partit socialista". En els quatre anys de presidència, poques, poquíssimes vegades, s'hi va referir. Va optar per matisar, fins gairebé l'esvaïment, la re-

ferència al partit, pensant que la mateixa dinàmica i imatge presidencial portaria els vots. Ara l'anàlisi és, podríem dir, la contrària: *partit, partit i partit*.

Esquerra Unida és la formació que més aposta per mantenir, si més no, l'oferta preelectoral del pacte pitiús. El seu coordinador general balear, Miquel Rosselló, en demanar-li fa pocs dies aquest setmanari com veia la possibilitat, contestà: "Ho intentarem, però no som optimista." Per tal de forçar la coalició, EU reuna aquest dia 23 la presidència interinsular (màxima estructura de govern orgànic de la coalició esquerrana), que havia de debatre la qüestió de manera exclusiva.

Així van les coses. La resposta, a final d'any, quan el PSIB-PSOE triarà els candidats a diputats i senadors i si accepta o no l'única possibilitat de coalició preelectoral, la de les Pitiüses al Senat.

Miquel Payeras

L'acord preelectoral de les forces d'esquerra va fer Pilar Costa senadora (1996) i presidenta del Consell pitiús (1999-2003). Ara és cap de l'oposició del Pacte Progressista en aquest Consell.

El Pacte preelectoral d'Eivissa, en perill

El Pacte Progressista d'Eivissa i Formentera, que va permetre la victòria al Senat (1996) i al Consell insular (1999) és ara en perill per a les pròximes eleccions generals al Senat. Després del desastre del 25 de maig, el PSOE posa en qüestió la conveniència de mantenir aquest model.

Ha estat el president de la Federació Socialista Pitiüsa (FSP-PSOE), Vicent Tur, qui ha encetat el debat. Tur ha dit que "el Pacte Progressista està esgotat i és necessari buscar altres fórmules que funcionin millor" per tal de recuperar el poder. Segons ell, la derrota del 25 de maig ha demostrat que el Pacte ja no és vàlid i ha de ser substituït per altres mecanismes que no ha concretat. En qualsevol cas, Vicent Tur opina que el PSOE ha de recuperar el seu protagonisme com a força majoritària de l'esquerra illenca. Tot i que no ho ha arribat a dir públicament, és coneguda la seua convicció que els elements més "radicals" del Pacte (els independents i la influència d'alguns grups ecologistes i culturals) han estat l'origen de la derrota a les urnes. Aquestes declaracions han provocat una important polèmica en el si dels progressistes illencs, que acusen Tur d'oblidar que el PSOE en solitari només ha recollit una derrota darrere l'altra a les Pitiüses i que només ha governat quan s'ha presentat coalitzat dins el Pacte. El secretari general del PSOE balear, Francesc Antich, quan els periodistes li van preguntar si compartia les tesis de Vicent Tur, no donà cap resposta concreta. "El que puc dir és que respectarem els compromisos que tenim adquirits", es va limitar a dir Antich, referint-se a garantir la continuïtat i supervivència del Pacte Progressista en l'oposició en el Consell i en el govern de l'Ajuntament de la ciutat d'Eivissa. Fins a quin punt les tesis de Vicent Tur són compartides majoritàriament en la direcció socialista pitiüsa, és una incògnita. El seu secretari general i màxim dirigent, l'alcalde d'Eivissa, Xico Tarrés, no s'ha manifestat públicament encara. "La decisió la prendran els partits del Pacte i els militants del PSOE", ha dit. En privat, però, Tarrés admet que els socialistes en solitari difícilment podrien aspirar a plantar cara al PP.

Altres pesos pesants del PSOE eivissenc, com l'exconseller balear d'Interior i germà de Pilar Costa, Josep Maria Costa, és un dels majors defensors de la coalició. Ell i altres del seu entorn ironitzen sobre les possibilitats que té el seu partit de representar un paper digne en les properes eleccions al Senat si va en solitari.

La principal cara visible del Pacte, l'expresidenta del Consell Insular, Pilar Costa, independent, no té dubtes: "L'única vegada que l'esquerra ha guanyat la dreta a les nostres illes ha estat quan s'ha presentat unida", recorda. En idèntics termes s'expressen Esquerra Unida, ENE-PSM, ERC i els independents. Tots ells tenen ben present els reiterats fracassos que han obtingut sempre que han anat per separat. A més a més, constaten el fet que el PSOE, tot i ser el partit majoritari de l'esquerra, és una força molt minoritària a Eivissa: tan sols 250 afiliats davant els 1.500 que té el PP.

L'esquerra pitiüsa afronta la nova etapa política amb el repte de definir, primer, la seua pròpia personalitat i la forma de presentar-se davant el poble; i, en segon lloc, haurà de recuperar la confiança de la població. La forma en què resolgui aquests dos reptes marcarà el seu futur.

Joan Lluís Ferrer